Mikroteori med tillämpningar

2021-03-22

Zeb har länge ätit en portion snabbnudlar varje dag. När hans lön höjs från 20 000 till 22 000 kronor i månaden så övergår han till att istället äta snabbnudlar varannan dag.

Definiera och förklara begreppet inkomstelasticitet och beräkna Zebs inkomstelasticitet för snabbnudlar.

Vilken typ av vara är snabbnudlar för Zeb? Visa konsekvenserna av löneökningen på Zebs efterfrågan på snabbnudlar i ett diagram där du även ritar in utbudet av snabbnudlar (anta allt annat lika).

Inkomstelasticitet:

$$E_I = \frac{\Delta Q_N \%}{\Delta I \%}$$
 3p

2p

Beskriver hur efterfrågan av en nyttighet påverkas procentuellt av procentuella inkomstförändringar.

Distinktion mellan Normala och Interiöra 3p varor.

För Zeb och Nudlar:

$$E_I = \frac{-50\%}{10\%} = -5$$

För Zeb är snabbnudlar en inferiör vara. 2p

På en marknad ges efterfrågan av P=200-2Q och utbudet av P=3Q. Beräkna jämviktspris och jämviktskvantitet och illustrera i ett diagram.

Anta nu att staten inför en styckskatt på varan om 50 kronor per försåld enhet som belastar säljarna.

Hur blir statens skatteintäkter?

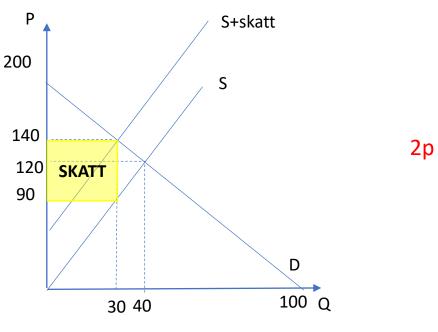
Hur kommer skattebördan fördelas och vad blir välfärdsförlusten?

Förklara.

Jämvikt utan skatt: Q=40, P=120

Jämvikt med skatt: Q = 30, P=140

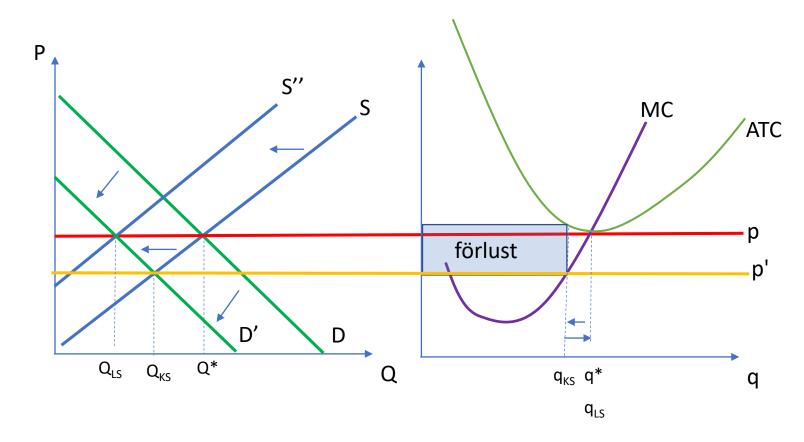
Skatteintäkterna blir 1500 :- 2p

incidens + välfärdsförlust 2p + 2p

Antag att ett företag agerar på en perfekt konkurrensmarknad som befinner sig i långsiktig jämvikt.

Plötsligt sjunker marknadsefterfrågan och stannar på den nya lägre nivån.

Rita och förklara vad detta innebär på marknaden och för det enskilda företaget på kort och lång sikt.

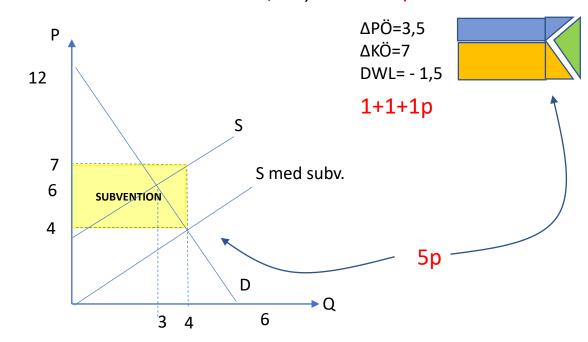
Ursprung med förklaring 4p Störning med förklaring 4p Anpassning med förklaring 4p

Regeringen anser att apelsin är nyttigt och har därför beslutat om en stycksubvention på 3 kr/kg som betalas ut till apelsinproducenterna. Marknaden för apelsiner kännetecknas av perfekt konkurrens.

Före subventionen ges efterfrågan av P=12-2Q, och utbudet av P=3+Q. Hur påverkas jämviktspris och kvantitet av subventionen. Hur mycket påverkas konsument- och producentöverskotten? Hur stor blir dödviktsförlusten (effektivitetsförlusten)? Beräkna och illustrera med hjälp av lämpligt diagram

Jämvikt utan subvention: Q=3, P=6 2p

Jämvikt med subvention: Q = 4, P=4 2p

5.

Om allvarligt sjuk - sjukvårdskostnaden 1 miljon kronor.

Om inte allvarligt sjuk - ingen sjukvård.

Sjukvården finansieras privat: finns två grupper med olika risk att bli allvarligt sjuk. 50% löper en 5-procentig risk att bli allvarligt sjuka resterande 50% är risken 1 procent. Det är omöjligt att på förhand veta vem som tillhör vilken grupp. Vilken är den lägsta premiekostnad som försäkringsbolagen skulle erbjuda invånarna?

Förklara varför eller varför inte invånarna skulle acceptera denna försäkringspremie.

Tänk dig att det dyker upp ett nytt test som gör att invånarna till en mycket låg kostnad kan ta reda på om de tillhör gruppen som löper hög eller låg risk att bli allvarligt sjuka. Det är emellertid olagligt för försäkringsbolagen att ta hänsyn till detta test när de säljer försäkringar och sätter försäkringspremien; samma premie för alla. Hur agerar invånarna och försäkringsbolagen?

Vad kallas det fenomen som du beskriver.

2p för sjukvårdskostnadens väntevärden

2p för aktuariskt pris på försäkring med förklaring

2p för motivering: alla riskaverta / riskneutrala individer köper försäkringen

_____

Efter testet:

3p dålig risk tränger undan bra

3p efter det att test finns så uppstår adverse selection vilket leder till högre genomsnittliga skadekostnader bland försäkringstagare. 6.

- a) Valles och Hästers ägare har full kunskap om situationen men av oklara skäl så pratar de aldrig med varandra. De fattar alltså beslutet om att annonsera eller inte oberoende av varandra. Ange Nash-jämvikten eller Nash-jämvikterna.
- b) Valles och Hästers kommer att vara verksamma under lång tid och kan ändra sina val om att annonsera eller inte närhelst de känner för det. Valles ägare kallar därför in dig som spelteoretisk rådgivare. Vilken strategi föreslår du att Valles ska använda sig av? Förklara strategin och varför du föreslår den.

Annonserar Annonserar inte

Annonserar 4000, 4000 7000, 3000

Annonserar inte 3000, 7000 8000, 8000

NE

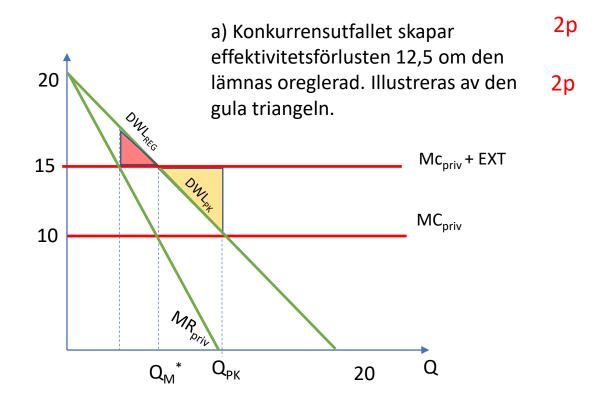
6p för NE:er

Valles

6p relevant spelteoretiskt strategiresonemang med förklaring och motivering

Antag att efterfrågan på en vara ges av P = 20 – Q och att företagens privata marginalkostnad för att producera varan ges av MC = 10. Varje producerad enhet ger emellertid även upphov till skadliga utsläpp vars samhällskostnad motsvarar 5.

- a) Antag först att det råder perfekt konkurrens och visa jämvikten i en figur. Beräkna eventuella effektivitetsförluster som uppstår i denna situation och förklara vari de består.
- b) Antag nu att alla företag utom ett lämnar marknaden så att monopol uppstår. Visa jämvikten i en figur och förklara om det finns några effektivitetsförluster i denna situation.
- c) Efter att företaget blivit en monopolist så bestämmer sig regeringen för att lägga en miljöskatt motsvarande utsläppens samhällskostnad på företagets produktion (dvs 5 per producerad enhet). Visa den nya jämvikten och beräkna eventuella effektivitetsförluster.

b) Monopoljämvikten visar sig effektiv så länge den lämnas orörd

$$MR = 20 - 2Q = 10 \rightarrow Q_M = 5$$

4p

c) Regleringen skjuter över målet om den läggs på monopolisten.

$$MR = 20 - 2Q = 10 + 5 \rightarrow Q_M = 2.5$$

$$DWL = \frac{2.5 \cdot 2.5}{2} = 3.125$$

8.

Fem sommarhus som ligger bredvid varandra på en strand överväger att anlägga en gemensam badbrygga. Bryggan kostar 20 000 i inköp.

Anta att alla sommarhusägare har identiska preferenser där MV = 6000-2000X, där X anger hur många hus bort badbryggan ligger. I en första omgång bestäms var en eventuell badbrygga skall placeras med hjälp av eliminationsmetoden.

Var kommer badbryggan att placeras? Kan en eventuell ordförande påverka utfallet genom att manipulera röstordningen?

I ett andra steg sker en omröstning om bryggan skall köpas in eller ej med hjälp av enkel pluralitet (majoritetsbeslut). Kommer badbryggan att köpas in om kostnaden delas lika mellan husen och är beslutet samhällsekonomiskt effektivt?

